

V31 Meetnet Nestkaarten

Titel/naam meet/monitorprogramma

Meetnet Nestkaarten (onderdeel van het Meetnet Broedvogels).

Naam aansturende organisatie (+ beheer metadata)

Sovon Vogelonderzoek Nederland.

Datum voltooiing, volgende herziening

Lopend onderzoek.

Samenvatting (korte beschrijving van de inhoud van de dataset)

Databank met waarnemingen verzameld bij individuele broedsels (bezoekdatums, deels ook gegevens per ei, ringgegevens en biometrie).

Het Meetnet Nestkaarten is in 1995 van start gegaan en richt zich op het verzamelen en analyseren van gegevens over broedresultaten van vogels (legbegin, broedsucces, legselgrootte, aantal uitgevlogen jongen; registratie vindt plaats per nest per bezoekdatum). Dit is een belangrijke parameter in de populatiedynamiek van een vogelsoort. Het helpt samen met parameters als populatieomvang (Meetnet Broedvogels) en overleving (op basis van ringprojecten zoals CES) te begrijpen en voorspellen wat er met de populaties van een specifieke soort gebeurt en gaat gebeuren, en in welke fase van de levenscyclus zich eventueel problemen voordoen. De gegevensverzameling vindt plaats door vrijwilligers en er wordt samengewerkt met een groot aantal soortwerkgroepen.

Doel waarvoor data worden verzameld

De volgende NEM-meetdoelen worden met het Meetnet Nestkaarten bediend: broedsucces van weidevogels en waddenvogels, kwaliteit agrarisch gebied, milieukwaliteit, klimaatverandering en natuurgraadmeters. Nestgegevens zijn verder van belang voor: vroegtijdige signalering van negatieve ontwikkelingen ('early warning'), opsporen van oorzaken van populatieveranderingen, evaluatie van de effectiviteit van beheersmaatregelen.

Naam uitvoerende dienst/organisatie (verzamelen data)

Sovon Vogelonderzoek Nederland.

Rol contactpersoon (beschrijving op welke wijze de perso(o)n(en) betrokken is/zijn bij de data)

Chris van Turnhout (chris.vanturnhout@sovon.nl), projectleiding; Frank Majoor (frank.majoor@sovon.nl), coördinatie; Jeroen Nienhuis (jeroen.nienhuis@sovon.nl), databeheer.

Geografisch gebied

Heel Nederland.

Gebruiksbeperkingen (waarvoor zijn de data niet geschikt)

Er zijn soortspecifieke voetangels rondom de dataverzameling waardoor niet elke bewerking/analyse voor elke soort even goed mogelijk is. De gegevens zijn

ongeschikt voor het bepalen van broedvogelaantallen. Vanwege mogelijk grote verschillen tussen gebieden zijn uitspraken beperkt toepasbaar voor groter gebied.

Overige beperkingen in gebruik

Basisgegevens blijven eigendom van de betrokken onderzoekers (deels vrijwilligers) maar kunnen op verzoek, mits daarvoor toestemming is gegeven, worden gebruikt voor specifieke toepassingen.

Thema's (b.v. diversiteit, verspreiding, trends, reproductiesucces)

Reproductiesucces, fenologie.

Temporele dekking

Jaarlijks vanaf 1995, maar voor sommige soorten terug tot jaren 40.

Volledigheid

Steekproef, omvang varieert tussen soorten.

Nauwkeurigheid

Afhankelijk van steekproefgrootte en broedparameter. Tussen gebieden kunnen grote verschillen in resultaten bestaan.

Algemene beschrijving van herkomst

Vrijwilligers, al dan niet aangesloten bij soortwerkgroepen.

Inwinningsmethode

Papieren standaardformulieren, digitaal (Digitale Nestkaart) of online (Nestkaart Light).

Beschrijving uitgevoerde bewerkingen

Bepalen van broedbiologische parameters uit de aangeleverde basisgegevens. Validatie en analyses van belangrijkste broedparameters zijn grotendeels geautomatiseerd.

Meetvariabelen

Aantal eieren of jongen per nest per bezoekdatum, inclusief nacontrole. Gebied, per legsel in elk geval het aantal eieren/jongen/broedstadium per datum. Van een deel van de legsels zijn ringgegevens, biometrie en gegevens per ei beschikbaar.

Meetmethodiek

Nestbezoeken. Op gestandaardiseerde wijze verzamelen van gegevens van individuele legsels.

Soort dataset (opslagmedium)

Online beschikbare relationele database.

Verplichting vanuit (Europese) richtlijn

VR	HR	KRW	TMAP	OSPAR
N	N	N	Y	Y+

Kosten op jaarbasis

Ongeveer € 27.000 euro per jaar.

Soortenoverzicht (soorten waarvoor het meetprogramma (statistisch) betrouwbare gegevens oplevert

Ongeveer 50 soorten, zie CBS Kwaliteitsrapportage NEM 2017.

Habitats (waarvoor het betreffende meetnet gegevens oplevert)

Alle.

Referenties

CBS 2017. Meetprogramma's voor flora en fauna. Kwaliteitsrapportage NEM over 2017. Den Haag.

Van Turnhout, C., Nienhuis, J., Majoor, F., Ottens, G., Schreven, K. & Schoppers 2016. Recente broedresultaten van Nederlandse Spreeuwen in een historisch perspectief. Limosa 89: 37 - 45.

Van Turnhout, C.A.M., Schekkerman, H., Ens, B.J. & Koffijberg, K. 2008. Nut en noodzaak van broedbiologisch onderzoek voor natuurbeheer en -beleid. De Levende Natuur 109: 158-162.

Van Turnhout, C., Ballering, L. & Both C. 2011. Populatietrends en broedsucces van Bonte Vliegenvangers in Nederland: een update. Limosa 84: 38-45.

<https://www.sovon.nl/nl/content/nestkaarten>